

Ocena ledvične funkcije

---

dr. Iztok Grabnar, mag. farm.
Fakulteta za farmacijo
Univerza v Ljubljani

Usklajevanje zdravljenja z zdravili
Simpozij klinične farmacije
Golnik, 26. 9. 2013

Hipoteza intaktnega nefrona

- *Intact-nephron hypothesis¹ / Unit-nephron hypothesis*
- *Posamezen nefron je popolnoma delujoč ali popolnoma nedelujoč*
- *Neglede na to ali so prizadeti glomeruli ali tubuli, so **glomerulna filtracija, tubulna sekrecija in tubulna reabsorpcija** zmanjšane v enaki meri*

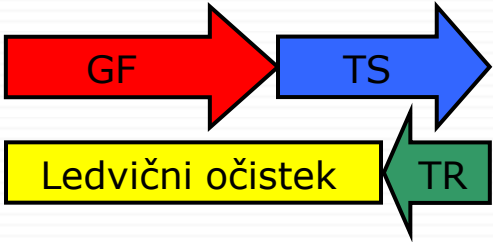
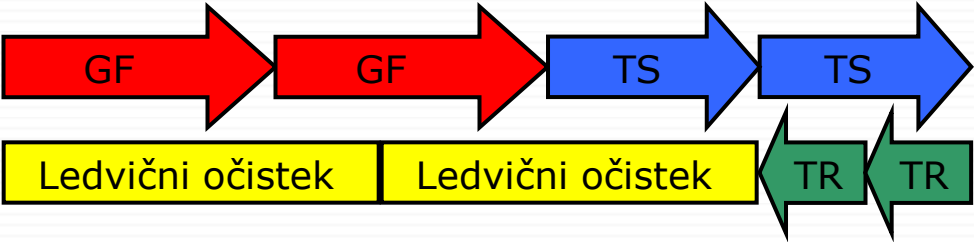
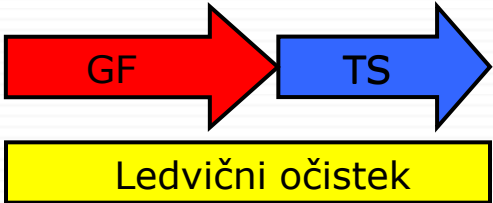
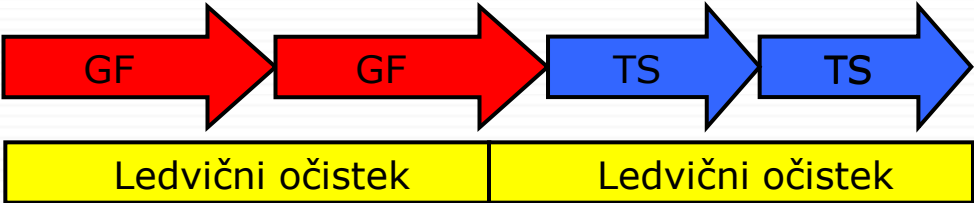
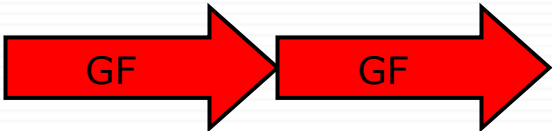
---

¹Bricker NS, Morrin PA, Kime Jr SW. The pathologic physiology of chronic Bright's disease. An exposition of the 'intact nephron hypothesis'. *Am J Med* 1960; **28**: 77-98.

Ledviční očištění

100%

50%

Ledvična funkcija

□ Merjenje GF

- Eksogene snovi (inulin, iotalamat,...)
- Endogeni **kreatinin** (v manjši meri tudi sekrecija)
- Očistek

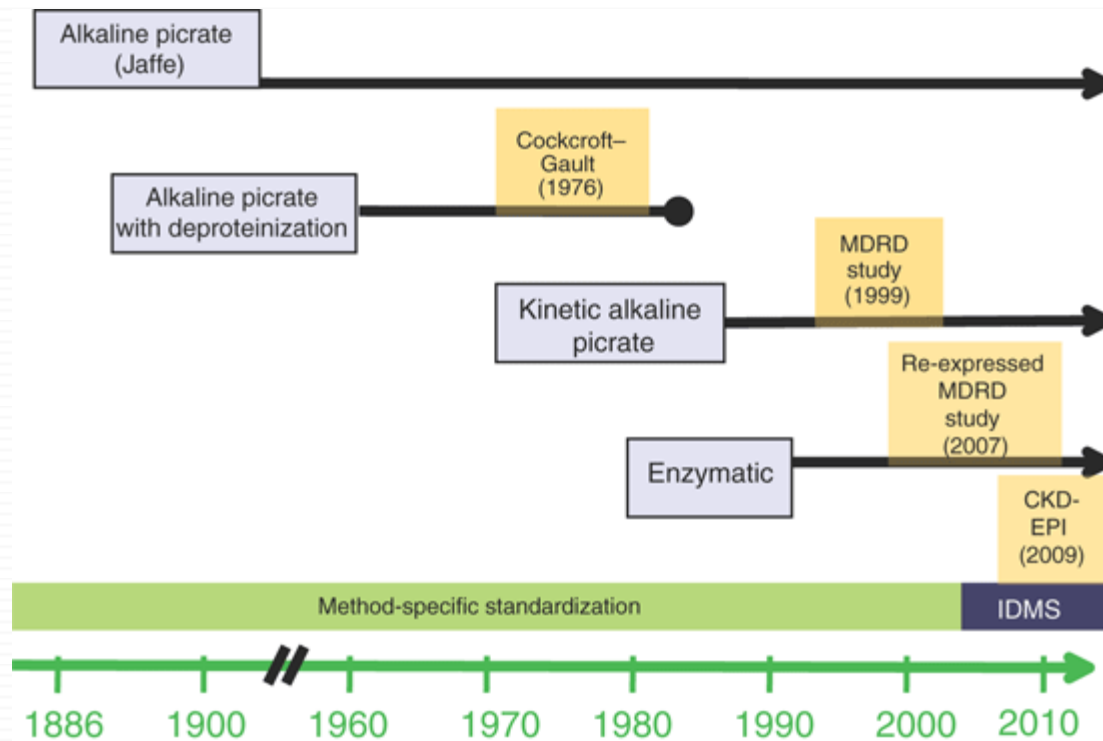
Plazemski očistek

Serumski očistek kreatinina

— —

Razvoj metod določanja kreatinina

Enačbe za oceno ledvične funkcije

- **Stabilna ledvična funkcija**
(serumska koncentracija kreatinina je v stacionarnem stanju)
- Hitrost nastajanja kreatinina je enaka hitrosti njegovega izločanja
- **Cockroft-Gault (1976)**
Razvita na vzorcu 249 bolnikov (96% moških)

Cockroft-Gault

- Meritve količine v urin izločenega kreatinina v 24 urah
  - Izločeni kreatinin normiran na telesno maso **WT** (kreatinin nastaja v mišicah)
  - Združitev podatkov v starostne skupine po 10 let. Regresija agregiranih podatkov (starost **Age** neodvisna spremenljivka)
-

=

_____ = _____

[ ] _____

Cockroft-Gault

□ SI-enote S_{Cr} [$\mu\text{mol/L}$]

Moški

[   ]

_____

Ženske

[   ]

_____

Prilagoditve

□ Debelost ($>120\%$ IBW)

Enačba Devineu(1974) telesna višina [cm]

Moški [ ] ( )

Ženske [ ] ( )

HT-telesna višina [cm]

Prilagoditev telesne mase

- Suhi ($BMI \leq 18,5$) ABW
- Normalna teža ($18,5 < BMI < 25$) IBW
- Debelost ($BMI \geq 25$) Wt_{adj}

Debelost

- Enačba Salazar-Corcoran (1988)

telesna višina

Ni v priporočilih *National Kidney Foundation* in se redko uporablja

Prilagoditev koncentracije kreatinina

□ Suhi starostniki

- Če je S_{Cr} manjši od 1 mg/dL (88,4 $\mu\text{mol/L}$), koncentracijo zaokrožimo na 1 mg/dL.
- Nekateri uporabljajo za mejo 0,8 mg/dL (70,7 $\mu\text{mol/L}$)

Kako dobra je C-G ocena GF?

□ Raziskava Winter et al (2012)

- 3678 pacientov s stabilno ledvično funkcijo (dve zaporedni meritvi S_{Cr})
- Širok razpon GF (23% $CL_{Cr} < 30$ mL/min, 40% $CL_{Cr} < 60$ mL/min)
- Merjenje CL_{Cr} (24-urni urin)

Prilagoditev WT

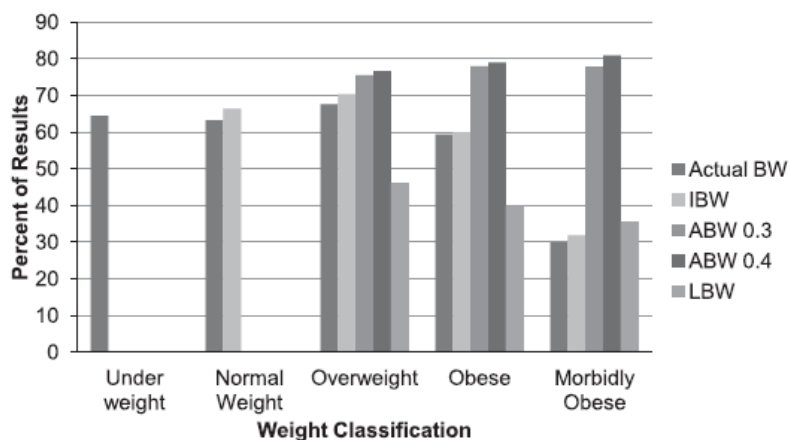

Figure 1. Accuracy of weight adjustments shown by percentage of patients in each weight category with a calculated C-G Cl_{cr} within 30% of measured 24-hour Cl_{cr} . BW = body weight; IBW = ideal body weight; ABW = adjusted body weight; LBW = lean body weight.

Prilagoditev S_{Cr}

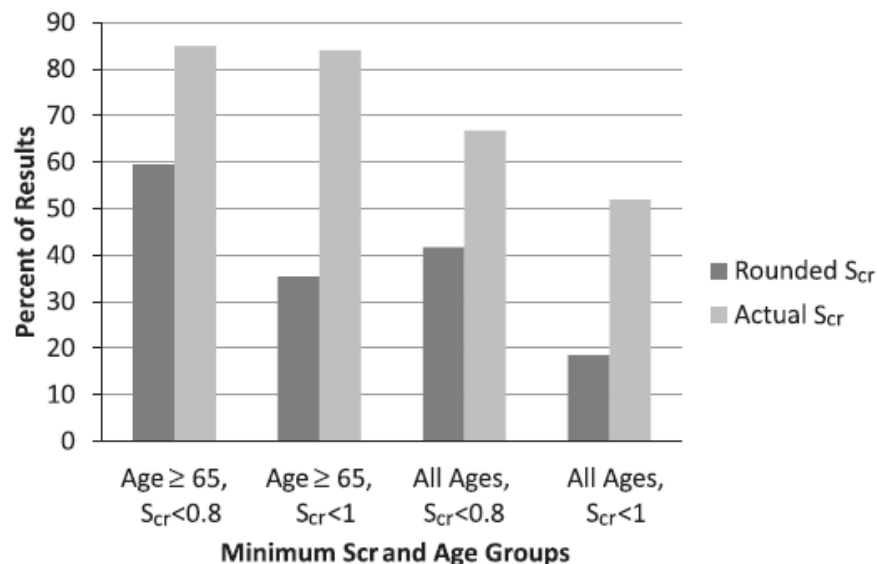
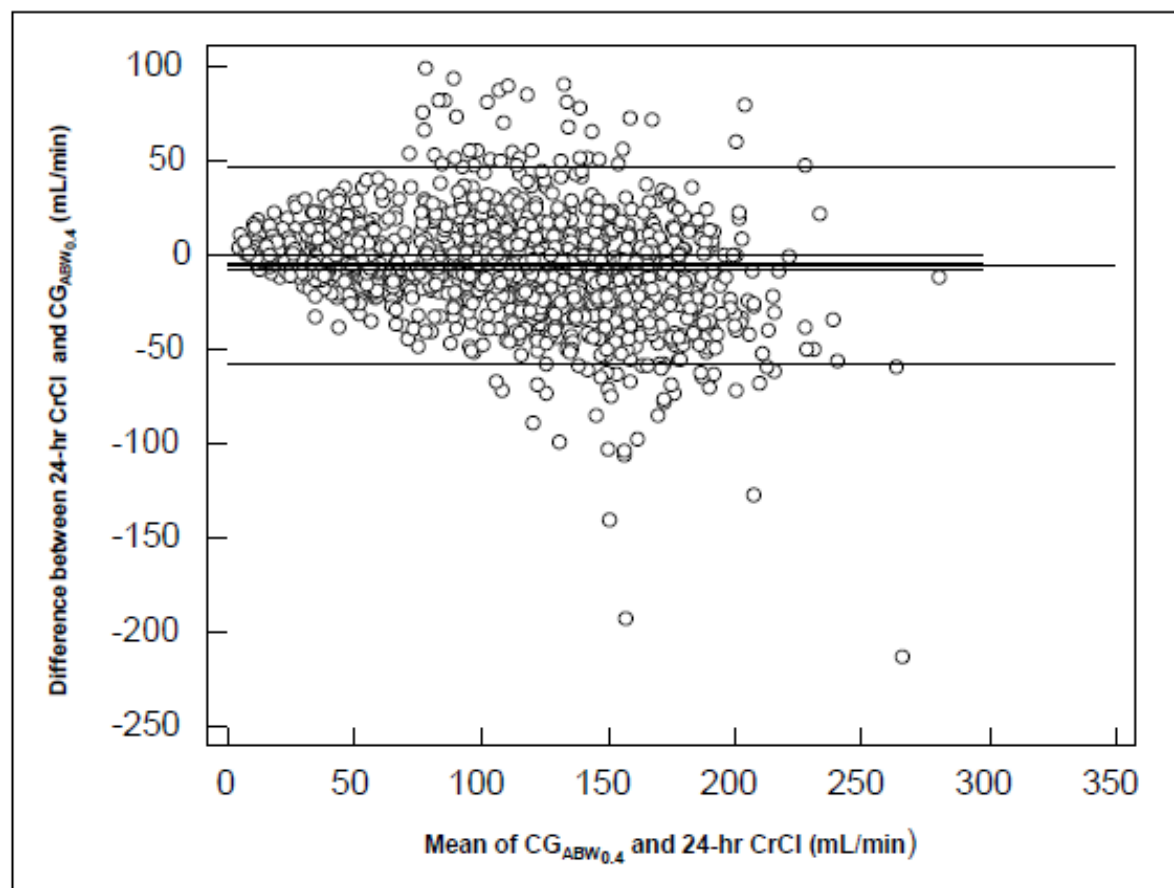

Figure 4. Accuracy of rounded versus actual S_{Cr} shown by percentage of patients in each age and S_{Cr} group with a calculated C-G Cl_{cr} within 30% of measured 24-hour Cl_{cr} .

Supplemental Figure 4: Bland-Altman plot of measured 24-hour creatinine clearance (CrCl) in obese patients versus CrCl estimated by the Cockcroft-Gault (CG) method using adjusted body weight with a constant 0.4 ($ABW_{0.4}$). The dashed line represents the interval mean of 1.96 S.D. to -1.96 S.D. .

Neprilagojen S_{Cr}

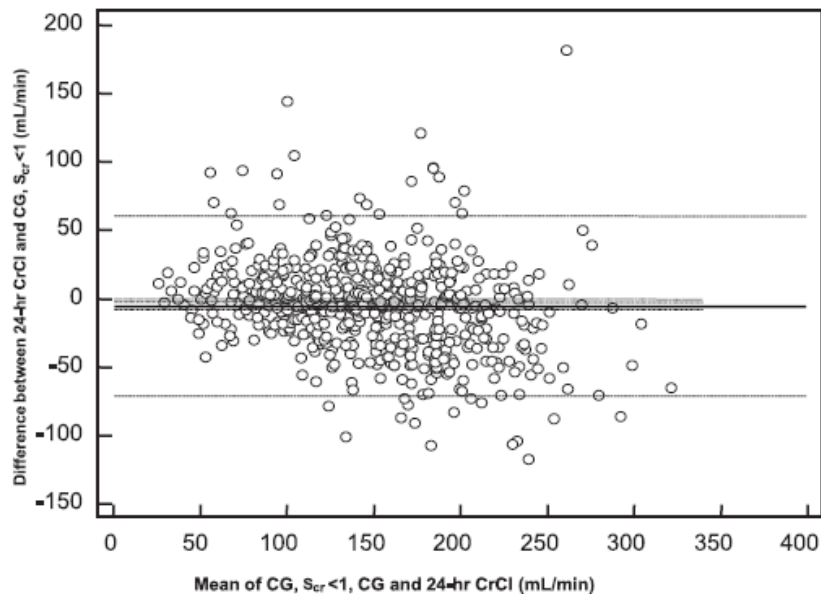

Figure 2. Bland-Altman plot of measured 24-hour Cl_{Cr} in patients with S_{Cr} less than 1 mg/dl versus calculated C-G Cl_{Cr} using actual S_{Cr} . The dashed line represents the interval mean of 1.96 SD to -1.96 SD.

Prilagojen S_{Cr} (1 mg/dL)

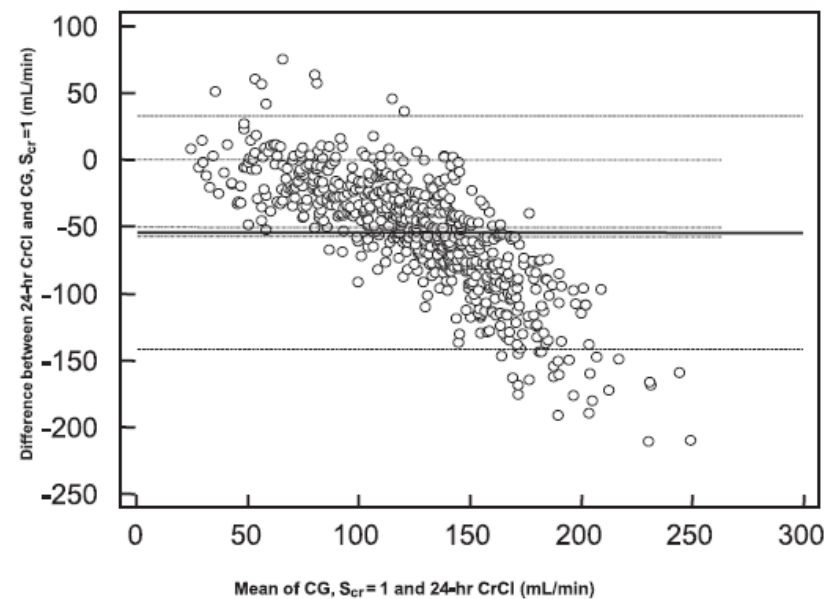

Figure 3. Bland-Altman plot of measured 24-hour Cl_{Cr} in patients with S_{Cr} less than 1 mg/dl versus calculated C-G Cl_{Cr} using S_{Cr} concentrations rounded to 1 mg/dl. The dashed line represents the interval mean of 1.96 SD to -1.96 SD.

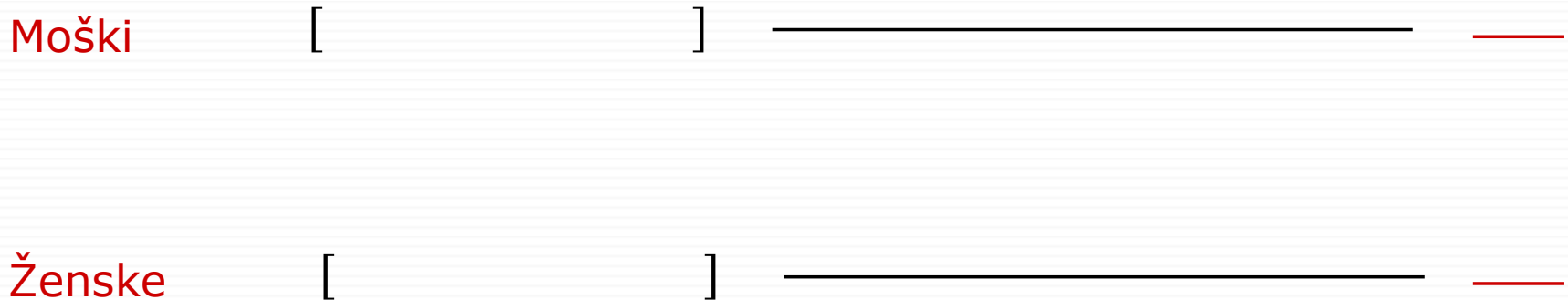

Modification of diet in renal disease (1999)

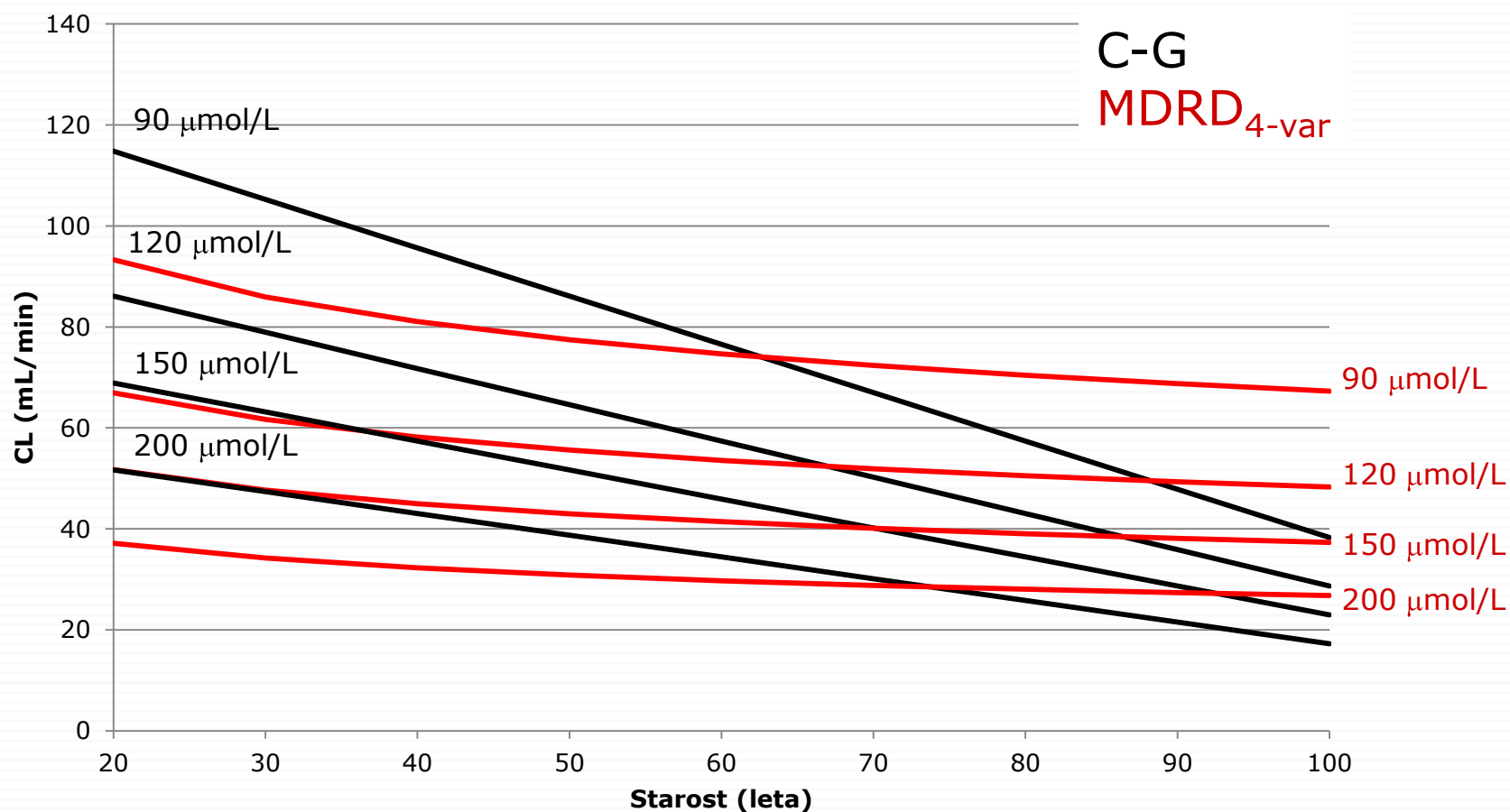

- 1628 bolnikov - zgodnja faza KLB, zato razmeroma mladi (51 let)
- Dve verziji 6 in 4 neodvisnih spremenljiv
- Leta 2006 popravljeni (standardiziranje meritev S_{Cr} na IDMS)

MDRD_{4-var} (2006)

Ujemanje C-G in MDRD₄-var

Katera enačba je boljša?

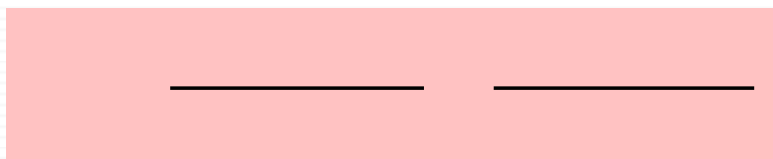

- Deljena mnenja
  - Odmerjanje zdravil: V smernicah FDA še vedno C-G
  - C-G je bila uporabljena v večini kliničnih raziskav – priporočila za odmerjanje
  - Veliko izkušenj s C-G (uporabljana več desetletij)
  - Problem skaliranja na telesno površino (ni skladno s teorijo)
  - Eksponent pri S_{Cr} (ni skladen s teorijo)
  - Pri starostnikih je GF precenjena (CKD-EPI)
-

Uporaba ocene GF pri načrtovanju režima odmerjanja zdravila

- Relativna ledvična funkcija

- Delež ledvičnega očistka v celokupnem očistku učinkovine (fe) – podatek iz SmPC

$$\left(\begin{array}{c} ( ) \\ ( ) \end{array} \right) \left[\begin{array}{c} ( ) \\ ( ) \end{array} \right] \left(\begin{array}{c} ( ) \\ ( ) \end{array} \right)$$

□ Rowland-Tozer (skaliranje neledvičnega očistka

_____

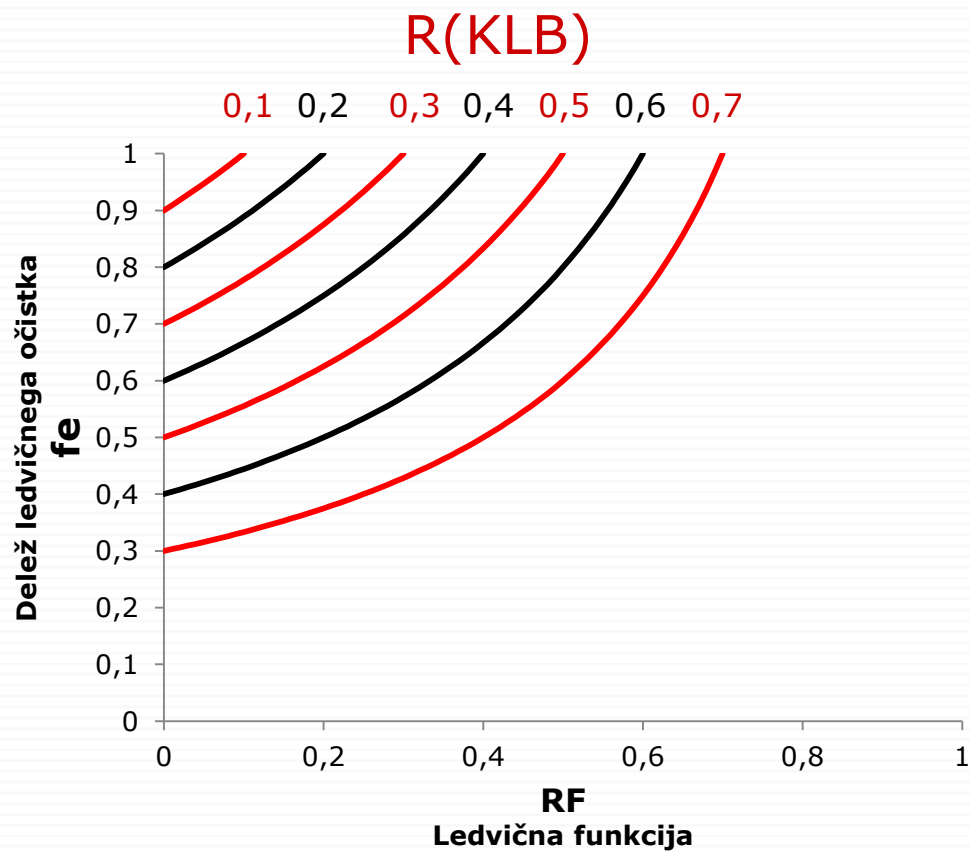
□ Delež vzdrževalnega odmerka – R(KLB)

( ) _____ [ ] _____

Odmerek pri bolniku s KLB: tipični odmerek pomnožimo s R(KLB)

Vpliv na vzdrževalni odmerek

Vpliv na razpolovni čas
